

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПОСЛОВА ИЗВОЗА, УВОЗА, ПРУЖАЊА БРОКЕРСКИХ УСЛУГА И ТЕХНИЧКЕ ПОМОЋИ У ОБЛАСТИ РОБЕ ДВОСТРУКЕ НАМЕНЕ ЗА 2017. ГОДИНУ

I. УВОД

Правни основ за израду Годишњег извештаја о реализацији послова извоза, увоза, пружања брокерских услуга и техничке помоћи у области робе двоструке намене за 2017. годину (у даљем тексту: Извештај) садржан је у члану 26. став 3. Закона о извозу и увозу робе двоструке намене¹ којим је прописано да „Министарство припрема годишњи извештај о реализацији извоза и увоза робе двоструке намене, пруженим брокерским услугама и техничкој помоћи, укључујући податке о забрани транзита и доставља га Влади”.

Годишњи извештај о реализацији послова извоза, увоза, пружања брокерских услуга и техничке помоћи у области робе двоструке намене усваја Влада и о томе информише Народну скупштину. Овај извештај даје преглед извоза и увоза наведене робе, у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2017. године, у складу са препорукама, стандардима и правилима Европске уније.

Систем извозне контроле, дефинисан у свим својим фазама законима и пратећим прописима, представља значајан сегмент у процесу приступања ЕУ. Циљ контроле спољнотрговинског промета робе двоструке намене је борба против ширења оружја за масовно уништавање (ОМУ). Контрола извоза и увоза робе двоструке намене (Dual use Items)² и националне контролне листе роба за које је потребна дозвола, а које су усклађене са релевантним листама ЕУ у овој области, значајан је елемент те борбе.

Савет безбедности Уједињених нација (СБУН) је 2004. године усвојио Резолуцију о неширењу оружја за масовно уништење (Резолуција СБ 1540) којом се ширење нуклеарног, биолошког и хемијског оружја означава као главна претња међународном миру и безбедности. Овим документом Савет безбедности позива све државе чланице УН да испуне своје обавезе у вези са контролом наоружања и/или разоружањем и спрече ширење свих врста оружја за масовно уништење. У Резолуцији се истиче обавеза свих држава потписница да усвоје и примене делотворне законе и спроведу их у пракси кроз успостављање домаћег система контроле у овој области и предузимања мера за њихову примену.

Извештај о извозу и увозу робе двоструке намене садржи информације о политици извозно-увозне контроле, националном законодавству, националним контролним листама, критеријумима за издавање дозволе, институцијама надлежним у поступку издавања дозволе, међународним обавезама, досадашњем искуству на пољу извозне контроле као и статистичке податке који су дати у Одељцима.

Одељци уз Извештај садрже податке, приказане по табелама, о издатим, одбијеним и одузетим дозволама, као и о реализацији спољнотрговинског промета робе двоструке намене за 2017. годину.

Приликом израде Извештаја поштоване су препоруке Европске уније по питању форме и садржине националног извештаја, како би био компатибилан са извештајима држава чланица

¹ „Службени гласник РС”, број 95/13

² Роба двоструке намене обухвата широк дијапазон материјала, опреме и технологије која може бити употребљена двоструко, за развој оружја за масовно уништење (ОМУ) са једне стране, и у цивилне сврхе, са друге стране.

Европске уније и употребљив у сврху поређења са националним извештајима земаља у региону и шире.

Министарство трговине, туризма и телекомуникација (у даљем тексту: Министарство) води базу података о спољнотрговинском промету робе двоструке намене и његовој реализацији по издатим дозволама на основу података добијених од царинских органа као и лица који обављају ове послове. Наиме, чланом 24. Закона прописана је обавеза извозника, увозника, брокера и пружаоца техничке помоћи да достави податке о извршеном извозу и увозу контролисане робе, и то у року од 15 дана од дана реализације посла. Ако се у периоду важења дозволе посао не реализује, оригинал неискоришћене дозволе мора се вратити Министарству.

Извозници односно увозници достављају податке о категорији робе из контролне листе као и њен опис, броју комада, крајњој употреби, финансијској вредности, земљи извоза односно увоза и земљи крајњег одредишта односно земљи порекла. Вредносни подаци исказани у Извештају су у УСД, а за прерачунавање износа из једне валуте у другу користи се званични средњи курс НБС који се примењује на дан 31. децембра 2017. године.

II. НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАВСТВО

У области спољне трговине контролисаном робом, национално законодавство које се примењује чине:

1. Закон о извозу и увозу наоружања и војне опреме³;
2. Закон о извозу и увозу робе двоструке намене⁴;
3. Подзаконски акти;
4. Ратификоване међународне конвенције и споразуми и
5. Остали прописи од утицаја на ову област.

1. Закон о извозу и увозу наоружања и војне опреме

Закон о извозу и увозу наоружања и војне опреме ступио је на снагу 16. октобра 2014. године. У изради Закона учествовали су експерти из држава чланица ЕУ (Португал, Чешка и Белгија), као и експерти из САД-а.

Циљ Закона је да се успостави ефикасна државна контрола у области спољнотрговинског промета наоружањем и војном опремом ради остваривања и заштите безбедносних, спољнополитичких и економских интереса, међународног кредибилитета и интегритета и поштовања међународних обавеза које је преузела Република Србија.

Закон представља основ за свеобухватну контролу извоза и увоза наоружања и војне опреме као и контролу пружања брокерских и услуга техничке помоћи, прописује обавезу и услове регистрације привредних субјеката за обављање ових послова и процедуру издавања дозвола, дефинише задатке и улогу надлежних органа у вези са прописаном административном процедуром и предвиђа санкције за његово кршење.

Доношењем Закона, заједно са раније донетим Законом о извозу и увозу робе двоструке намене (новембар 2013. године) заокружен је правни оквир и успостављен правни основ за ефикасну извозну контролу наведене робе, у складу са међународним стандардима.

2. Закон о извозу и увозу робе двоструке намене

Извоз, увоз и транзит робе двоструке намене, као и пружање брокерских услуга и услуга техничке помоћи у вези са том робом, у Републици Србији су уређени Законом о извозу и увозу робе двоструке намене (у даљем тексту: Закон) који је ступио је снагу 8. новембра 2013. године.

Овим законом су, између осталог, уређени предмет и циљ закона, услови, начин и поступак за издавање дозвола за извоз и увоз робе двоструке намене, пружање брокерских услуга и услуга техничке помоћи, установљене обавезе извештавања за учеснике у овим пословима, нормирана контрола од стране надлежних органа Републике Србије, предвиђене казнене одредбе, као и друга питања од значаја за контролу извоза и увоза робе двоструке намене.

Ступањем на снагу поменутог закона престала је обавеза Министарства да региструје привредне субјекте за извоз и увоз робе двоструке намене. Предвиђена је могућност продужења важења издате дозволе на годину дана на период потребан за окончање посла предвиђен уговором. Инкорпорирана је тзв. „свеобухватна клаузула” (catch-all) којом се јача извозно - увозна контрола робе двоструке намене и пружање услуга у вези са том робом, итд.

³ „Службени гласник РС”, број 107/14

⁴ „Службени гласник РС”, број 95/13

Законом о извозу и увозу робе двоструке намене систем контроле извоза је у потпуности усклађен са европским законодавством, као и са међународним стандардима. Закон је успоставио јак систем контроле и надзора у овој области, ради остваривања и заштите одбрамбених, безбедносних и спољнополитичких интереса Републике Србије, њеног међународног кредибилитета, као и обезбеђење поштовања међународних обавеза које је преузела наша држава.

3. Подзаконски акти

Подзаконским актима ближе се уређују одређена питања из материје Закона. У том смислу, донети су следећи прописи:

1. Одлука о утврђивању Националне контролне листе наоружања и војне опреме⁵ (усклађена са Заједничком војном листом ЕУ⁶);
2. Одлука о утврђивању Националне контролне листе робе двоструке намене⁷ (усклађена са Листом роба и технологија двоструке намене ЕУ);
3. Правилник о обрасцу захтева за издавање дозволе, обрасцу дозволе, обрасцу и садржају сертификата и потврда који прате извоз и увоз робе двоструке намене⁸; и
4. Правилник о облику и садржају извештаја о извозу, увозу, пруженој брокерској услузи и техничкој помоћи робе двоструке намене⁹.

3.1. Националне контролне листе

На основу члана 5. Закона и члана 4. Закона о извозу и увозу наоружања и војне опреме, Влада, на предлог Министарства, утврђује Листу која је усклађена са релевантном листом Европске уније. То су:

- Национална контролна листа наоружања и војне опреме¹⁰ и
- Национална контролна листа робе двоструке намене¹¹.

Законом је прописано да Влада може утврдити и друге листе ради извршавања обавеза из међународних уговора.

Основни циљ утврђивања националних контролних листи и њиховог усклађивања са листама Европске Уније, као и контроле промета робе која је у њима наведена јесте унапређење регионалне и међународне безбедности ради постизања што веће транспарентности и одговорности у области трансфера конвенционалног наоружања и производа и технологија двоструке намене, као и спречавање пролиферације оружја за масовно уништење, система за њихово лансирање и пратећих материјала и технологија, односно предузимање мера и поступака да контролисана роба не дође у посед терориста.

Национална контролна листа наоружања и војне опреме (наоружање, војна опрема и односне технологије) је усклађена са ЕУ Заједничком листом војне опреме обухваћене Правилима понашања Европске уније о поступању код извоза наоружања.

⁵ „Службени гласник РС”, број 61/17.

⁶ Заједничка војна листа ЕУ има статус политичке обавезе у оквиру Заједничке спољне и политике безбедности држава чланица.

⁷ „Службени гласник РС”, број 48/17.

⁸ „Службени гласник РС”, бр. 9/14 и 55/14

⁹ „Службени гласник РС”, бр. 9/14 и 55/14

¹⁰ „Службени гласник РС”, број 61/17

¹¹ „Службени гласник РС”, број 48/17

Роба која се налази на Националној контролној листи наоружања и војне опреме (НКЛ НВО) обухвата ново и половно наоружање и војну опрему, односно, робу која је пројектована или модификована за војну употребу.

Национална контролна листа робе двоструке намене (укључујући софтвер и технологије), која поред цивилне може имати и војну намену је усклађена са Листом роба и технологија двоструке намене Европске уније.

Контролна Листа роба и технологија двоструке намене ЕУ интегрише листе свих различитих међународних контролних режима укључујући Васенарски споразум (Wassenaar Arrangement - WA), Режим контроле ракетне технологије (Missile Technology Control Regime-MTCR), Групу нуклеарних снабдевача (Nuclear Suppliers Group-NSG), Аустралијску групу (The Australia Group-AG) и Конвенцију о хемијском оружју (Chemical Weapons Convention-CWC). Листа има флексибилну форму која дозвољава интеграцију различитих нових међународних контрола и дата је у Прилогу 1 (Национална контролна листа РДН и јединице мера), уз овај извештај.

Одређивање броја из националне контролне листе захтева добро познавање садржаја националних листа контролисаним робом, поготово листе робе двоструке намене (Категорије 0 – 9), као и карактеристика и особина саме робе. Неопходно је најпре извршити препознавање артикала у оквиру програма оружја масовне деструкције (нуклеарно, хемијско, биолошко или ракетно оружје) што обухвата широк спектар производа и технологија. Понекад се дешава да се један исти производ, у зависности од крајње употребе робе и/или крајњег корисника, као и његових карактеристика, може наћи на војној или листи робе двоструке намене и односних технологија.

Национална контролна листа наоружања и војне опреме и Национална контролна листа робе двоструке намене, као и остала регулатива у овој области, објављене су на сајту Министарства¹².

4. Ратификоване међународне конвенције и споразуми

Република Србија је потписник међународних споразума и конвенција о забрани ширења оружја за масовно уништавање, и то:

1. Споразум о неширењу нуклеарног наоружања (NPT) – (СФРЈ ратификовала 1970, СРЈ одобрила 2002. године);

3. Конвенција о забрани развоја, производње и складиштења бактериолошког (биолошког) и токсиколошког оружја и његовог уништавања (BWC) – (СФРЈ ратификовала 1973, СРЈ одобрила 2001. године);

4. Конвенција о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о њиховом уништењу (CWC) – (СРЈ ратификовала 2000. године);

5. Режим контроле ракетне технологије (MTCR) (Србија и Црна Гора је фебруара 2004. године унилатерално прихватила, да се придржава MTCR-а документа „Опрема, софтвер и технологија”, од 30. маја 2003. године и Упутства за важне трансфере осетљивих пројектила од 7. јануара 1993. године);

6. Свеобухватан споразум о забрани нуклеарног тестирања (CBTC) (Србија и Црна Гора ратификовала овај споразум 2004. године).

5. Остали прописи од утицаја на ову област

Поред Закона, у позитивном законодавству Републике Србије, у области спољнотрговинског промета робом двоструке намене, примењују се и други закони, који прецизније регулишу одређена

¹² www.mtt.gov.rs

питања, значајна и од утицаја, за обављање спољне трговине у области наоружања. Ову групу закона чине:

1. Закон о спољнотрговинском пословању („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 36/11 – др. закон, 88/11 и 89/15 – др. закон);
2. Царински закон („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 112/12, 29/15, 108/16 и 113/17-др. закон);
3. Закон о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 104/13);
4. Закон о транспорту опасног терета („Службени гласник”, број 88/10);
5. Закон о хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15);
6. Закон о заштити од јонизујућих зрачења и нуклеарној сигурности („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 93/12) и др.

III. ОСНОВА СИСТЕМА ИЗВОЗНО-УВОЗНЕ КОНТРОЛЕ

Послови извоза и увоза робе двоструке намене, као и пружања брокерских услуга и техничке помоћи у овој области обављају се у две фазе:

1. Издавање дозвола за сваки конкретан посао извоза и увоза робе двоструке намене, пружања брокерских услуга и техничке помоћи, и
2. Надзор и контрола вршења наведених послова.

1. Издавање дозвола

Сходно одредби члана 10. став 1. Закона „дозвола је исправа коју издаје Министарство са роком важења до једне године.” Изузетно, уколико реализација посла траје дуже од годину дана, дозвола се може издати на рок за окончање посла предвиђен уговором.

Правилником о обрасцу и садржини захтева за издавање дозволе, обрасцу дозволе и другим обрасцима који прате извоз и увоз робе двоструке намене¹³ дефинисана је форма захтева за издавање дозволе и других образаца, као и списак докумената које је неопходно поднети уз захтев.

У поступку одлучивања о конкретном захтеву Министарство прибавља сагласност министарства надлежног за спољне послове, министарства надлежног за послове одбране, министарства надлежног за унутрашње послове и органа државне управе надлежном за послове националне безбедности. Такође, у складу са чланом 13. Закона, прописано је да „ако неки од органа ускрати сагласност о издавању дозволе одлучује Влада”.

Закон прописује поступак издавања дозвола за извоз и увоз, као и дозвола за пружање брокерских услуга и услуга техничке помоћи. Поред тога, предвиђено је издавање дозвола по основу изузећа од редовне процедуре, ако се:

- 1) „извози или увози роба која припада безбедносним или одбрамбеним снагама Републике Србије, односно безбедносним или одбрамбеним снагама друге државе, који улазе на, прелазе преко, или излазе са царинске територије Републике Србије ради:
  - (1) испуњавања обавеза Републике Србије које проистичу из међународних споразума и чланства у међународним организацијама;
  - (2) учешћа у мултинационалним операцијама;
  - (3) учешћа на међународним вежбама, које се изводе на или ван територије Републике Србије.

¹³ „Службени гласник РС”, бр. 9/14 и 55/14.

- 2) извози или увози роба у циљу пружања хуманитарне помоћи или донације у хитним случајевима.”

Дозволе по основу изузећа од редовне процедуре Министарство издаје у року од 24 часа од дана пријема изјаве крајњег корисника, односно другог документа којим се потврђује намене робе.

Издата дозвола се може одузети, у случајевима који су изричито наведени чланом 19. Закона.

Издата дозвола може престати да важи у случајевима предвиђеним чланом 18. Закона или се може изменити у складу са условима прописаним чланом 20. Закона.

Министарство, када је у питању увоз робе двоструке намене, издаје и Сертификат крајњег корисника - End User Certificate. Са друге стране, када је у питању извоз наведене робе, Министарство проверава достављени сертификат крајњег корисника, са аспекта испуњености услова из члана 12. Закона (да није старији од 6 месеци, да садржи све неопходне елементе и да је преведен и превод оверен од стране овлашћеног судског тумача).

1.1. Критеријуми за издавање дозволе

Закон обухвата критеријуме прописане Заједничком позицијом Европске уније (Common Position 944/2008) који сепримењују на издавање дозвола за извоз и увоз робе двоструке намене. На основу наведених критеријума утврђује се да ли се издавањем дозволе:

- 1) угрожава поштовање међународних обавеза Републике Србије, које проистичу из чланства у Уједињеним нацијама, Организацији за европску безбедност и сарадњу и другим међународним организацијама које обавезују Републику Србију, односно чланства у међународним контролним режимима;
- 2) угрожава поштовање људских права у земљи крајњег корисника;
- 3) угрожава одржавање регионалног мира, безбедности и стабилности;
- 4) угрожава безбедносне или одбрамбене интересе Републике Србије, јавну безбедност и уставни поредак;
- 5) је супротно спољнополитичком или економском интересу Републике Србије;
- 6) омогућава избијање или наставак оружаних и других сукоба у држави крајње употребе робе;
- 7) омогућава употребу робе за подстицање немира у држави крајње употребе робе;
- 8) доприноси ризику њеног преусмеравања;
- 9) има негативан утицај на националну безбедност, као и на понашање државе крајњег корисника према тероризму и међународно организованом криминалу, природу њених савезништава и поштовање међународног права; и
- 10) приложени документи одговарају крајњој намени наведеној у захтеву.

У складу са Заједничком позицијом, Законом је прописано да се захтев за издавање дозволе који садржи елементе и податке из прва 4 критеријума, аутоматски одбија, док процену постојања критеријума 5-8 врше надлежне националне институције. Правила су политички обавезујућа за државе чланице ЕУ. Њиховом уградњом у национално законодавство и доследном применом у процедури издавања дозвола, Република Србија испуњава захтеве ЕУ за усклађивање прописа у овој области.

Испуњеност критеријума процењују министарства која су укључена у административну процедуру издавања дозволе, свако према својој надлежности, на основу којих дају сагласност да ли дозволу треба издати или не.

1.2. Надлежне институције у процесу издавања дозволе

Према члану 13. Закона, Министарство комплетан захтев за издавање дозволе доставља на сагласност министарству надлежном за послове одбране, министарству надлежном за спољне послове и министарству надлежном за унутрашње послове, као и органу државне управе надлежном за послове националне безбедности.

Министарство може у поступку одлучивања о захтеву обавити консултације са другим органима, организацијама и агенцијама надлежним за примену овог закона.

2. Контрола

Царински органи, органи служби безбедности и надлежни инспекцијски органи Републике Србије у оквиру својих овлашћења спроводе сталну контролу над вршењем наведених послова.

Министарства, посебне организације и други органи државне управе, поред обавезе чувања тајних података, имају право и обавезу да размењују податке о извозницима, увозницима, као и о извезеној, односно увезеној роби двоструке намене који су неопходни за спровођење контроле.

Извозници, увозници, банке и друге финансијске организације, као и друга лица која располажу информацијама неопходним за спровођење контроле извоза и увоза робе двоструке намене, дужни су да доставе на увид пословне књиге, пошту, као и било коју другу информацију министарству, царинским органима и тужилаштву на њихов захтев.

Одредбом члана 7. Закона такође је прописано да Министарство може решењем забранити транзит робе двоструке намене о чему, без одлагања, обавештава органе надлежне за унутрашње послове као и царинске органе.

У Министарству је, сходно одредбама Закона које се односе на евидентирање свих поднетих захтева за издавање дозволе, као и издатих, одузетих, измењених и дозвола које су престале да важе, формирана рачунарска база података која се, употребом одговарајуће наменски пројектоване вишекорисничке рачунарске програмске апликације, редовно ажурира. Наведена база података је тако пројектована да обухвата све податке значајне за систем извозно-увозне контроле робе двоструке намене и то у обиму и облику који захтева извештавање по дефинисаним националним и регионалним годишњим извештајима.

IV. СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД

Одељак 1

Подаци о издатим дозволама за извоз РДН, према дестинацији извоза, разврстано према НКЛ РДН

За извоз робе двоструке намене у 2017. години је издато 16 дозвола, у вредности од укупно 15,29 милиона УСД¹⁴. У односу на 2016. годину то је 6 дозвола више (60%), а укупна вредност издатих дозвола већа је за 5,72 мил. УСД (такође за око 60%).

Издате су дозволе за извоз робе двоструке намене купцима у осам земаља, што у односу на 2016. годину значи да је тржиште проширено за две земље. Извозне дозволе су издате за следеће дестинације: Уједињени Арапски Емирати (5 дозвола), Црна Гора (4 дозволе), Руска Федерација (2 дозволе), Држава Израел, Република Македонија, Република Перу, Република Словенија и Република Турска (свима по 1 дозвола).

У периоду 2005.-2017. године је издато укупно 76 дозвола за извоз РДН.

Видети Графикон бр. 1.

Најважније извозне дестинације гледано према вредности издатих дозвола су Уједињени Арапски Емирати (12,03 мил. УСД, односно скоро 80%), Република Перу (1,13 мил. УСД, односно 7,4%) и Руска Федерација (1,00 мил. УСД, односно око 6,6%). Следе Република Словенија, Држава Израел, Република Турска, Црна Гора и Република Македонија са испод 5% удела у укупној одобреној вредности.

Укупна вредност закључених спољнотрговинских послова извоза РДН, према издатим дозволама за прве три дестинације износи 14,16 мил. УСД, што је око 93% вредности свих издатих дозвола. Вредност уговореног извоза на остале три дестинације износи 1,12 мил. УСД или око 7% од укупне вредности издатих извозних дозвола.

Видети Графикон бр. 6.

У периоду 2005.-2017. године укупна вредност издатих дозвола за извоз РДН износи 67,64 мил. УСД.

Видети Графикон бр. 2.

Одељак 2

Подаци о издатим дозволама за увоз РДН, према дестинацији увоза, разврстано према НКЛ РДН

За увоз робе двоструке намене у 2017. години је издато 154 дозволе, у вредности од укупно 43,62 мил. УСД. У односу на 2016. годину број издатих дозвола је мањи за 11 дозволе или за око 7%. Укупна вредност издатих дозвола је ипак била већа за око 29 мил. УСД (скоро 200%).

Издате су дозволе за увоз из 27 земаља, што је у односу на 2016. годину за три дестинације више.

Највећи број издатих дозвола се односио на дозволе за увоз са следећих дестинација: Савезна Република Немачка (38), Република Словенија (26), Ирска (17), Народна Република Кина и Република Аустрија (по 7 дозвола), Руска Федерација и Сједињене Америчке Државе (по 6 дозвола), Босна и Херцеговина, Република Чешка и Швајцарска Конфедерација (по 5 дозвола) и још 17

¹⁴ Исказано у милионима америчких долара, у даљем тексту мил. УСД.

дестинација са по мање од 5 дозвола. Број увозних дозвола, издатих за првих осам наведених земаља, износи 107, што чини скоро 70% од укупног броја издатих увозних дозвола и указује на већу концентрацију увоза из малог броја земаља.

У периоду 2005.–2017. године је издата 1071 дозвола за увоз РДН.
Видети Графикон бр. 1.

Вредносно гледано, најважније увозне дестинације су биле: Држава Израел (10,23 мил. УСД, односно око 23%), Република Словенија (9,5 мил. УСД, односно око 22%), Република Бугарска (7,55 мил. УСД, односно око 17%), Република Француска (4,81 мил. УСД, односно око 11%), Савезна Република Немачка (2,84 мил. УСД, односно око 7%) и Босна и Херцеговина (1,77 мил. УСД, односно око 4%) што укупно износи 36,71 мил. УСД и чини око 84% вредности свих издатих дозвола, док вредност дозвола издатих за увоз са свих осталих дестинација износи 6,91 мил. УСД или око 16%.

Видети Графикон бр. 7.

У периоду 2005.–2017. године укупна вредност издатих дозвола за увоз РДН износи 177,63 мил. УСД.

Видети Графикон бр. 2.

Одељак 3

Подаци о реализацији извоза по издатим дозволама за извоз РДН, према дестинацији извоза, разврстано према НКЛ РДН

У овом одељку је приказана реализација извоза по дозволама издатим за извоз РДН у 2017. години (*видети Одељак 1*) и реализација дозвола које су издате у претходним годинама са роком важења у 2017. години, а нису реализоване или су делимично реализоване пре године извештавања.

Укупна реализација извоза РДН у 2017. години је износила 12,97 мил. УСД. Посматрајући вредност издатих дозвола, реализација извоза РДН у 2017. години износи око 85% одобреног извоза (треба имати у виду удео реализације важећих дозвола из претходних година). У односу на 2016. годину смањена је вредност реализованог извоза за 1,6 мил. УСД (за око 11%). За упоредни преглед одобрених и реализованих вредности по годинама.

Видети Графикон бр. 4.

Највећа вредност у реализацији извоза је остварена извозом у Уједињене Арапске Емирате (6,52 мил. УСД, односно око 50% укупно реализованог извоза), Републику Кенију (4,6 мил. УСД, односно око 35,5%) и Републику Перу (1,13 мил. УСД, односно око 9%). Вредност извоза у наведене три земље је 12,26 мил. УСД и представља око 95% целокупне вредности реализације извоза робе двоструке намене у 2017. години.

У периоду 2005.–2017. године укупна вредност реализованих дозвола за извоз РДН износи 49,68 мил. УСД. У овом периоду је остварен дефицит у спољнотрговинској размени робе двоструке намене, у износу од 64,52 мил. УСД.

Видети Графикон бр. 3.

Одељак 4

Подаци о реализацији увоза по издатим дозволама за увоз РДН, према дестинацији увоза, разврстано према НКЛ РДН

У овом одељку је приказана реализација увоза по дозволама издатим за увоз РДН у 2017. години (*видети Одељак 2*) и реализација дозвола које су издате у претходним годинама са роком важења у 2017. години, а нису реализоване или су делимично реализоване пре године извештавања.

Реализација увоза по издатим дозволама за увоз РДН у 2017. години је износила 19,29 мил. УСД. Посматрајући вредност издатих дозвола, реализација увоза РДН у 2017. години износи око 44,22% одобреног увоза. У односу на 2016. годину повећана је вредност реализованог увоза за 5,42 мил. УСД (за око 39%). За упоредни преглед одобрених и реализованих вредности по годинама *Видети Графикон бр. 5.*

Највећа вредност у реализацији увоза РДН у 2017. години је остварена увозом из: Државе Израел (5,44 мил. УСД, односно око 28% укупно реализованог увоза), Републике Француске (4,8 мил. УСД, односно око 25%), Републике Словеније (2,8 мил. УСД, односно око 14%), Савезне Републике Немачке (1,9 мил. УСД, односно око 10%), и Босне и Херцеговине (0,94 мил. УСД, односно око 5%). Од укупне вредности реализованог увоза РДН у 2017. години реализовани увоз са наведених пет дестинација износи 15,88 мил. УСД, односно око 82%.

У периоду 2005.–2017. године укупна вредност реализованих дозвола за увоз РДН износи 114,2 мил. УСД. У овом периоду је остварена мала покривеност увоза извозом робе двоструке намене (43,51%).

Видети Графикон бр .3.

Одељак 5

Подаци о одбијеним захтевима и одузетим дозволама за извоз РДН, према дестинацији извоза, разврстано према НКЛ РДН

Није било одбијених захтева, нити одузетих дозвола за извоз робе двоструке намене у 2017. години.

Одељак 6

Подаци о одбијеним захтевима и одузетим дозволама за увоз РДН, према дестинацији увоза, разврстано према НКЛ РДН

Није било одбијених захтева, нити одузетих дозвола за увоз робе двоструке намене у 2017. години.

V. ПРИЛОЗИ

Прилог 1: НАЦИОНАЛНА КОНТРОЛНА ЛИСТА РДН И ЈЕДИНИЦЕ МЕРА

Прилог 1.1: Структура Националне контролне листе робе двоструке намене

Техничке категорије:

- 0 - Нуклеарни материјали, постројења и опрема
- 1 - Специјални материјали и опрема која се односи на њих
- 2 - Обрада материјала
- 3 - Електроника
- 4 - Рачунари
- 5 - Телекомуникације и „заштита информација”
- 6 - Сензори и ласери
- 7 - Навигација и авионска електроника
- 8 - Поморство
- 9 - Ваздушни и свемирски простор и погонски системи

Групе:

- A - Системи, опрема и компоненте
- B - Опрема за тестирање проверу и производњу
- C - Материјали
- D - Софтвер
- E - Технологија

Мултилатералне и унилатералне контроле:

- 000-099 - Васенарски споразум
- 100-199 - Режим контроле технологије пројектила
- 200-299 - Група нуклеарних снабдевача
- 300-399 - Аустралијска група
- 400-499 - Конвенција о хемијском оружју
- 500-599 - Резервисано
- 600-699 - Резервисано
- 700-799 - Резервисано
- 800-899 - Резервисано
- 900-999 - Унилатералне контроле

На пример, ознака за мераче гравитације (гравиметри) у Контролној листи роба ЕУ је 6A007. Значи, да гравиметри припадају техничкој категорији 6 - *Сензори и ласери*, групи A- *Системи, опрема и делови* и да се налази под контролом *Васенарског споразума*.

Прилог 1.2. : Преглед коришћених јединица мера

Доле наведене ознаке у Одељцима извештаја, имају следеће значење:

GN - гарнитура

KD - комад

LT - литар

ML - милилитар

TN - тона

KG - килограм

GR - грам

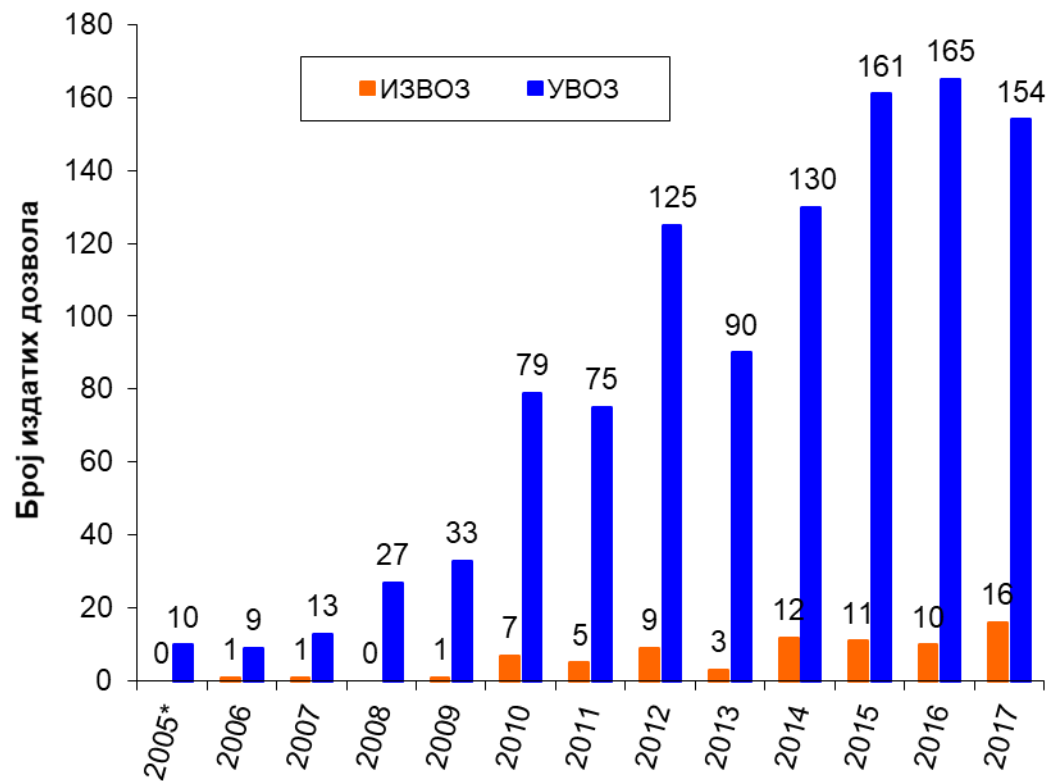
MD - дужни метар

M2 - квадратни метар

Прилог2. : Графикони-графички преглед спољнотрговинског промета РДН

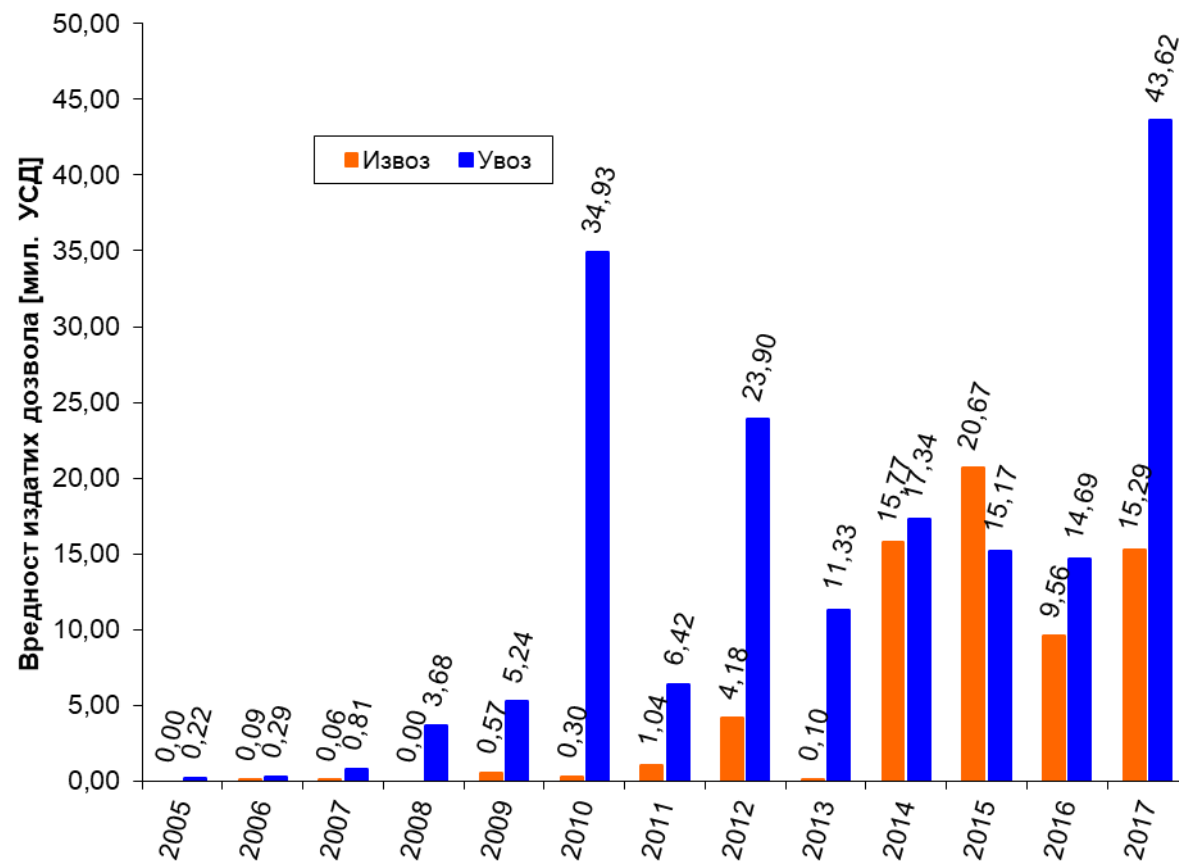
Графикон бр. 1: Број издатих дозвола за извоз и увоз РДН

	ГОДИНА	ИЗВОЗ	УВОЗ
1	2005*	0	10
2	2006	1	9
3	2007	1	13
4	2008	0	27
5	2009	1	33
6	2010	7	79
7	2011	5	75
8	2012	9	125
9	2013	3	90
10	2014	12	130
11	2015	11	161
12	2016	10	165
13	2017	16	154
	УКУПНО	76	1071

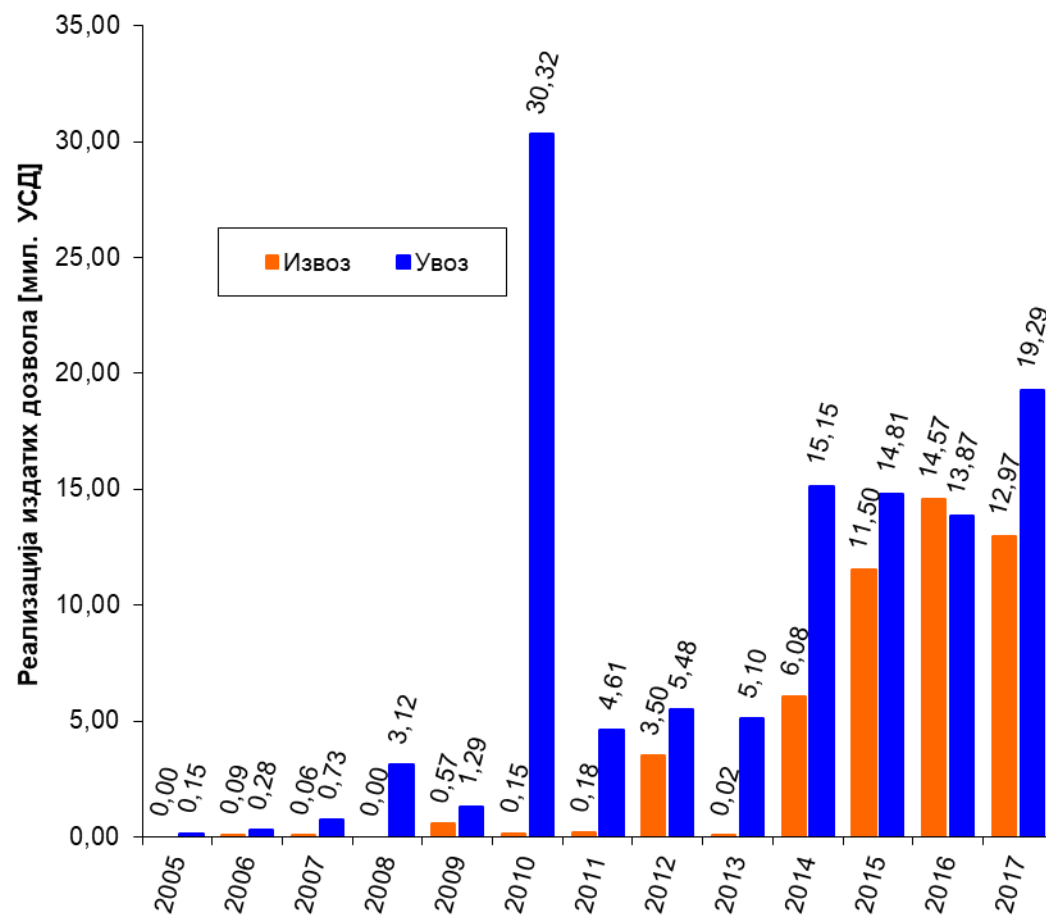
Графикон бр. 2: Вредност издатих дозвола за РДН (у милионома УСД)

Одобрено [милиона УСД]			
	Година	Извоз	Увоз
1	2005	0,00	0,22
2	2006	0,09	0,29
3	2007	0,06	0,81
4	2008	0,00	3,68
5	2009	0,57	5,24
6	2010	0,30	34,93
7	2011	1,04	6,42
8	2012	4,18	23,90
9	2013	0,10	11,33
10	2014	15,77	17,34
11	2015	20,67	15,17
12	2016	9,56	14,69
13	2017	15,29	43,62
	Укупно	67,64	177,63

Графикон бр. 3: Реализација издатих дозвола за РДН (у милионома УСД)

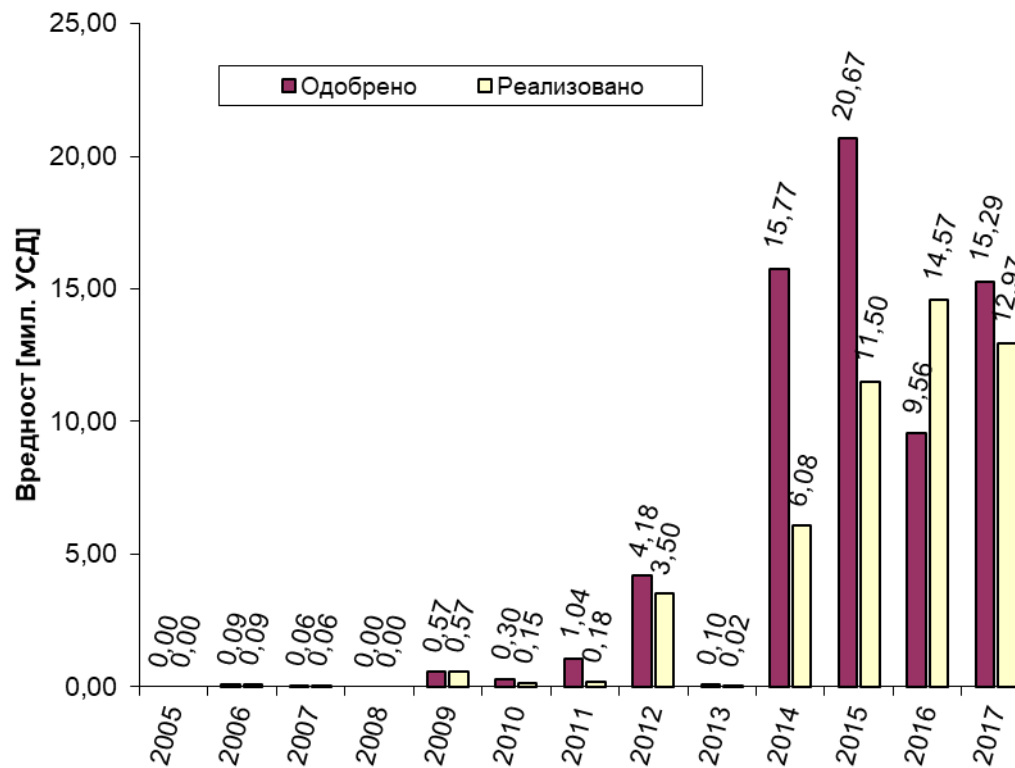
Реализовано [милиона УСД]			
	Година	Извоз	Увоз
1	2005	0,00	0,15
2	2006	0,09	0,28
3	2007	0,06	0,73
4	2008	0,00	3,12
5	2009	0,57	1,29
6	2010	0,15	30,32
7	2011	0,18	4,61
8	2012	3,50	5,48
9	2013	0,02	5,10
10	2014	6,08	15,15
11	2015	11,50	14,81
12	2016	14,57	13,87
13	2017	12,97	19,29
	Укупно	49,68	114,20

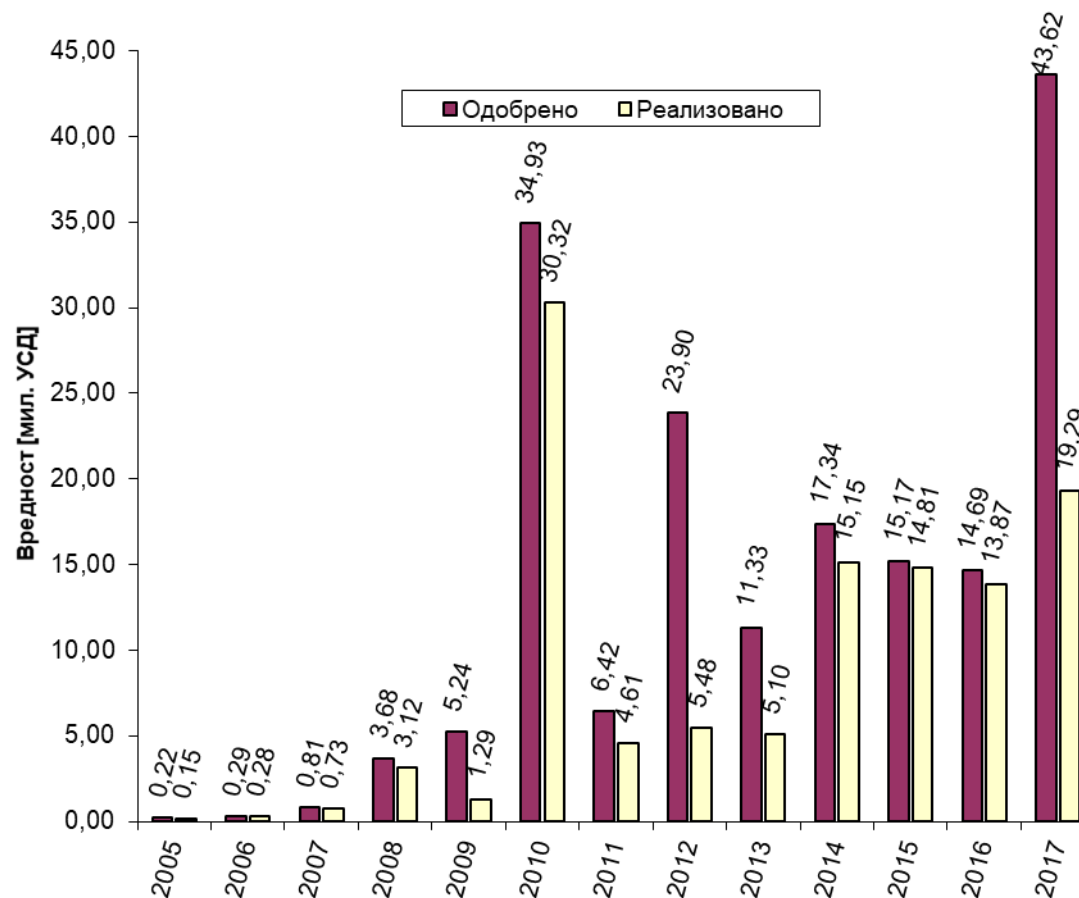
Графикон бр. 4: Упоредни преглед одобрених и реализованих вредности по дозволама за ИЗВОЗ РДН(у милионима УСД)

ИЗВОЗ [милиона УСД]			
	година	Одобрено	Реализовано
1	2005	0,00	0,00
2	2006	0,09	0,09
3	2007	0,06	0,06
4	2008	0,00	0,00
5	2009	0,57	0,57
6	2010	0,30	0,15
7	2011	1,04	0,18
8	2012	4,18	3,50
9	2013	0,10	0,02
10	2014	15,77	6,08
11	2015	20,67	11,50
12	2016	9,56	14,57
13	2017	15,29	12,97
	Укупно	67,64	49,68

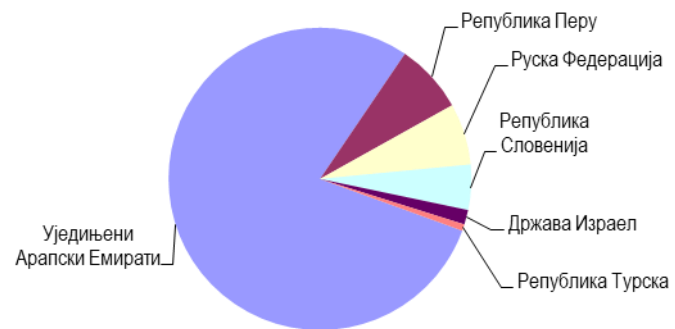
Графикон бр. 5: Упоредни преглед одобрених и реализованих вредности по дозволама за УВОЗ РДН (у милионима УСД)

УВОЗ [милиона УСД]			
	година	Одобрено	Реализовано
1	2005	0,22	0,15
2	2006	0,29	0,28
3	2007	0,81	0,73
4	2008	3,68	3,12
5	2009	5,24	1,29
6	2010	34,93	30,32
7	2011	6,42	4,61
8	2012	23,90	5,48
9	2013	11,33	5,10
10	2014	17,34	15,15
11	2015	15,17	14,81
12	2016	14,69	13,87
13	2017	43,62	19,29
	Укупно	177,63	114,20

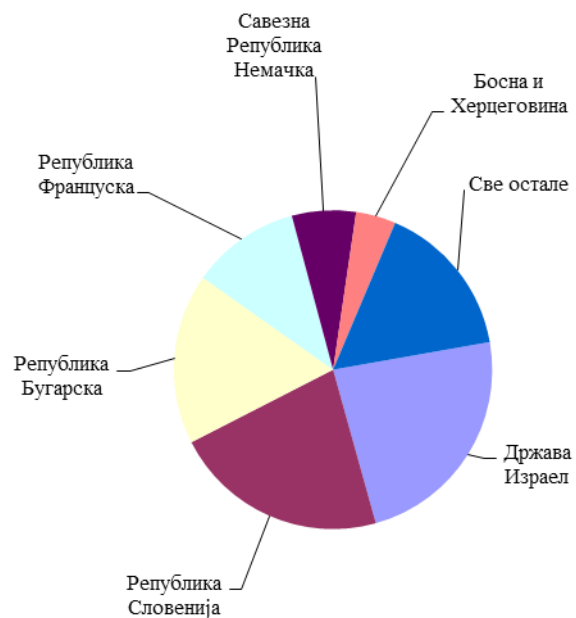
Графикон бр. 6: **ИЗВОЗ**-не дестинације РДН(према вредности издатих дозвола)

	Дестинација ИЗВОЗА	Вредност издатих дозвола [УСД]	%
1	Уједињени Арапски Емирати	12.028.130,80	78,7
2	Република Перу	1.130.600,00	7,4
3	Руска Федерација	1.002.426,26	6,6
4	Република Словенија	736.243,20	4,8
5	Држава Израел	238.105,00	1,6
6	Република Турска	104.663,66	0,7
7	Црна Гора	26.915,33	0,2
8	Република Македонија	18.159,87	0,1
	Укупно	15.285.244,12	100

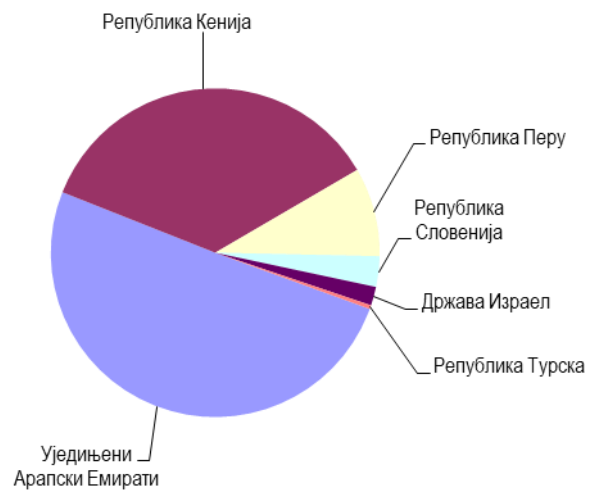
Графикон бр. 7: УВОЗ-не дестинације РДН(према вредности издатих дозвола)

	Дестинација УВОЗА	Вредност издатих дозвола [УСД]	%
1	Држава Израел	10.227.383,05	23
2	Република Словенија	9.511.906,44	22
3	Република Бугарска	7.548.130,22	17
4	Република Француска	4.811.875,20	11
5	Савезна Република Немачка	2.837.317,44	7
6	Босна и Херцеговина	1.770.927,84	4
	Све остале	6.908.079,29	16
	Укупно	43.615.619,48	100

Графикон бр. 6.1.: **ИЗВОЗ-не дестинације РДН(према реализацији)**

	Дестинација ИЗВОЗА	Вредност издатих дозвола [УСД]	%
1	Уједињени Арапски Емирати	6.524.520,00	50,3
2	Република Кенија	4.601.520,00	35,5
3	Република Перу	1.130.600,00	8,7
4	Република Словенија	389.157,12	3,0
5	Држава Израел	238.105,00	1,8
6	Република Турска	47.652,62	0,4
7	Црна Гора	26.312,33	0,2
8	Руска Федерација	5.000,00	0,0
9	Република Македонија	4.675,62	0,0
	Укупно	12.967.542,69	100

Графикон бр. 7.1.: УВОЗ-не дестинације РДН(према реализацији)

	Дестинација УВОЗА	Вредност издатих дозвола [УСД]	%
1	Држава Израел	5.437.358,00	28
2	Република Француска	4.811.875,20	25
3	Република Словенија	2.788.273,63	14
4	Савезна Република Немачка	1.898.277,85	10
5	Босна и Херцеговина	939.908,27	5
	Све остале	3.412.850,15	18
	Укупно	19.288.543,10	100

Одељак 2 Издате извозне дозволе робе двоструке намене

ДЕСТИНАЦИЈА	БРОЈ ИЗДАТИХ ДОЗВОЛА	БРОЈ ИЗ НКЛ	ВРЕДНОСТ	ОПИС РОБЕ	КОЛИЧИНА (У ЈЕДИНИЦИ МЕРЕ)	ЗЕМЉА КРАЈЊЕГ КОРИСНИКА	ТИП КРАЈЊЕГ КОРИСНИКА
1. Држава Израел	1	6A003	238.105,00	Сензори и ласери	8 KD	Држава Израел	ц
2. Република Македонија	1	1C350	18.159,87	Специјални материјали	5.350 KG	Република Македонија	ц
3. Република Перу	1	6A 00	1.130.600,00	Сензори и ласери	1 GN	Република Перу	в
4. Република Словенија	1	1A005	736.243,20	Специјални материјали	3.500 GN	Република Словенија	д
5. Република Турска	1	1C 35	104.663,66	Специјални материјали	33.000 KG	Република Турска	ц
6. Руска Федерација	2	6A002; 1C 35	1.002.426,26	Сензори и ласери; Специјални материјали	10.000 KD; 1.000 KG	Руска Федерација	ц
7. Уједињени Арапски Емирати	5	6A003	12.028.130,80	Сензори и ласери	115 KD	Уједињени Арапски Емирати	в; д
8. Црна Гора	4	1C350; 1C 35; 1A004	26.915,33	Специјални материјали	89 KD	Црна Гора	ц

УКУПНО

16

15.285.244,12

Одељак 3 Издате увозне дозволе робе двоструке намене

ДЕСТИНАЦИЈА	БРОЈ ИЗДАТИХ ДОЗВОЛА	БРОЈ ИЗ НКЛ	ВРЕДНОСТ	ОПИС РОБЕ	КОЛИЧИНА (У ЈЕДИНИЦИ МЕРЕ)	ЗЕМЉА ПОРЕКЛА	ТИП КРАЉЕГ КОРИСНИКА
1. Босна и Херцеговина	5	1A007; 1A00	1.770.927,84	Специјални материјали	2.590.000 KD	Босна и Херцеговина	ц
2. Држава Израел	4	6A003; 2B001	10.227.383,05	Сензори и ласери; Обрада материјала	113 KD	Држава Израел; Више земаља; Јапан	в; д; ц
3. Ирска	17	5A002	1.289.077,71	Телекомуникације и "заштита информација"	21 KD	Сједињене Америчке Државе; Краљевина Тајланд; Сједињене Мексичке Државе; Јапан	ц; д
4. Краљевина Белгија	4	2B350; 6A002; 1C35; 1C35.	152.208,74	Обрада материјала; Сензори и ласери; Специјални материјали	823 KD; 54.240 KG	Народна Република Кина; Република Италија; Савезна Република Немачка; Краљевина Белгија; Краљевина Шпанија; Република Естонија	ц; в
5. Краљевина Данска	1	2B350	211,01	Обрада материјала	2 KD	Република Француска	
6. Краљевина Холандија	1	5A003	5.265,33	Телекомуникације и "заштита информација"	5 KD	Краљевина Холандија	д
7. Краљевина Шпанија	2	1C350	5.671,46	Специјални материјали	2.880 KG	Краљевина Шпанија	ц
8. Мађарска	1	1C 10	77.828,68	Специјални материјали	90 KD	Савезна Република Немачка	ц
9. Народна Република Кина	7	1C350; 1C107; 6A003;	903.350,00	Специјални материјали; Сензори и ласери	44 KD; 50.000 KG; 88 TN	Народна Република Кина	ц; в

10. Република Аустрија	7	1C351; 1C350; 1C012	590.582,06	Специјални материјали	5 KD; 23.630 KG	Република Аустрија; Република Француска; Руска Федерација; Савезна Република Немачка	ц
11. Република Бугарска	2	2B001	7.548.130,22	Обрада материјала	44 KD	Република Бугарска	в
12. Република Грчка	1	1C350	554,57	Специјални материјали	16 KG	Република Грчка	ц
13. Република Естонија	1	1C 35	45.178,56	Специјални материјали	30.000 KG	Република Естонија	ц
14. Република Индија	1	1C350	6.000,00	Специјални материјали	150 KG	Република Индија	ц
15. Република Италија	4	1C 35; 1C 10; ; 1C350	40.844,90	Специјални материјали	8.000 GR; 8 KD; 50.000 KG	Република Италија; Јапан	ц
16. Република Малта	1	7A002;	21.150,00	Навигација и авионска електроника	8 KD	Република Малта; Руска Федерација	в
17. Република Словачка	1	2B201	173.304,00	Обрада материјала	1 KD	Република Сингапур	ц
18. Република Словенија	26	1C350; 1B115; 1C002; 6A 00; 2B350; 0C 00	9.511.906,44	Специјални материјали; Сензори и ласери; Обрада материјала; Нуклеарни материјали, постројења и опрема	106 GN; 2.625 GR; 6 KD; 798.651 KG; 21 LT; 1.745 ML	Република Француска; Република Словенија; Краљевина Белгија; Уједињено Краљевство; Савезна Република Немачка	ц; в
19. Република Француска	1	6D003	4.811.875,20	Сензори и ласери	1 KD	Република Француска	ц
20. Република Хрватска	4	2B201; 1C350; 2B 20	428.316,65	Обрада материјала; Специјални материјали	4 KD; 2.460 KG	Народна Република Кина; Савезна Република Немачка	ц
21. Република Чешка	5	1C350; 2B001; 1A007	402.586,39	Специјални материјали; Обрада материјала	106.501 KD; 600 KG; 25 TN	Република Чешка; Република Пољска	ц; в
22. Румунија	1	1A007; 1B234	277.286,40	Специјални материјали	101 KD	Савезна Република Немачка; Швајцарска Конфедерација	ц

23. Руска Федерација	6	1A008; 1A007; 3A231; 1C 11; 1C350;	1.153.649,83	Специјални материјали; Електроника	530.681 KD; 500 KG; 13.187 MD; 22 TN	Руска Федерација; Савезна Република Немачка	Ц
24. Савезна Република Немачка	38	1C 35; 2B 20; 0C003; 2B201; 0C 00; 1C450; 1C350; 1C351; 1C231; 1C 23; 1A006; 1A004; 2B001; 1C230	2.837.317,44	Специјални материјали; Обрада материјала; Нуклеарни материјали, постројења и опрема	150 GR; 166 KD; 257.613 KG; 306 LT; 35 MG; 605 ML	Савезна Република Немачка; Народна Република Кина; Канада; Сједињене Америчке Државе; Држава Израел; Швајцарска Конфедерација; Краљевина Шпанија; Ирска; Република Индија; Република Чешка	Ц; В
25. Сједињене Америчке Државе	6	1A008; 1A007; 1C350; 6A003; 5A001;	447.349,06	Специјални материјали; Сензори и ласери; Телекомуникације и "заштита информација"	2 GN; 1 GR; 16.455 KD; 610 MD	Сједињене Америчке Државе; Савезна Република Немачка	Ц; Д
26. Уједињено Краљевство	2	6A005; 7A105	262.808,40	Сензори и ласери; Навигација и авионска електроника	27 KD	Уједињено Краљевство	В; Ц
27. Швајцарска Конфедерација	5	9A012; ; 7B001; 2B201; 2B001	624.855,54	Ваздушни и свемирски простор и погонски системи; Навигација и авионска електроника; Обрада материјала	2 GN; 17 KD	Швајцарска Конфедерација; Сједињене Америчке Државе	Ц; В

УКУПНО

154

43.615.619,49

Одељак 4 Извоз робе двоструке намене (реализација)

ДЕСТИНАЦИЈА	БРОЈ ИЗ НКЛ	ВРЕДНОСТ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ОПИС РОБЕ	КОЛИЧИНА (У ЈЕДИНИЦИ МЕРЕ)	ЗЕМЉА КРАЈЊЕГ КОРИСНИКА	ТИП КРАЈЊЕГ КОРИСНИКА
1. Држава Израел	6A003	238.105,00	Сензори и ласери	8 KD	Држава Израел	ц
2. Република Кенија	6A008	4.601.520,00	Копнена возила и компоненте	1 KD	Република Кенија	в
3. Република Македонија	1C350	4.675,62	Специјални материјали	1.200 KG	Република Македонија	ц
4. Република Перу	6A 00	1.130.600,00	Сензори и ласери	1 GN	Република Перу	в
5. Република Словенија	1A005	389.157,12	Специјални материјали	1.850 GN	Република Словенија	д
6. Република Турска	1C 35	47.652,62	Специјални материјали	15.000 KG	Република Турска	ц
7. Руска Федерација	6A002	5.000,00	Сензори и ласери	50 KD	Руска Федерација	ц
8. Уједињени Арапски Емирати	6A003	6.524.520,00	Сензори и ласери	73 KD	Уједињени Арапски Емирати	в; д
9. Црна Гора	1A004	26.312,33	Специјални материјали	85 KD	Црна Гора	ц

УКУПНО

12.967.542,69

Одељак 5 Увоз робе двоструке намене (реализација)

ДЕСТИНАЦИЈА	БРОЈ ИЗ НКЛ	ВРЕДНОСТ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ОПИС РОБЕ	КОЛИЧИНА (У ЈЕДИНИЦИ МЕРЕ)	ЗЕМЉА ПОРЕКЛА	ТИП КРАЈЊЕГ КОРИСНИКА
1. Босна и Херцеговина	1А 00; 1А007	939.908,27	Специјални материјали	1.315.250 КД	Босна и Херцеговина	ц
2. Држава Израел	6А003	5.437.358,00	Сензори и ласери	73 КД	Држава Израел	в; д
3. Ирска	5А002	424.783,70	Телекомуникације и "заштита информација"	21 КД	Сједињене Мексичке Државе; Сједињене Америчке Државе; Јапан	ц; д
4. Краљевина Белгија	1С350; 2В350; 6А002; 1С 35; 1С35.	146.722,78	Специјални материјали; Обрада материјала; Сензори и ласери	491 КД; 49.240 КГ	Краљевина Белгија; Савезна Република Немачка; Република Естонија	ц; в
5. Краљевина Данска	2В350	211,01	Обрада материјала	2 КД	Република Француска	
6. Краљевина Шпанија	1С350	2.014,15	Специјални материјали	880 КГ	Краљевина Шпанија	ц
7. Мађарска	1С 10	86.476,31	Специјални материјали	100 КД	Савезна Република Немачка	ц
8. Народна Република Кина	1С350; 1С107; 6А003	215.422,10	Специјални материјали; Сензори и ласери; Услуга	89 КД; 53 ТН	Народна Република Кина	ц; в
9. Република Аустрија	1С350; 1С351	87.796,39	Специјални материјали	5 КД; 45.600 КГ; 1.061 ТН	Република Француска; Савезна Република Немачка; Република Аустрија	ц
10. Република Бугарска	1С 35	10.963,02	Специјални материјали	13 ТН	Народна Република Кина	ц
11. Република Грчка	1С350	554,57	Специјални материјали	16 КГ	Република Грчка	ц

ДЕСТИНАЦИЈА	БРОЈ ИЗ НКЛ	ВРЕДНОСТ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ОПИС РОБЕ	КОЛИЧИНА (У ЈЕДИНИЦИ МЕРЕ)	ЗЕМЉА ПОРЕКЛА	ТИП КРАЈЊЕГ КОРИСНИКА
12. Република Естонија	1С 35	12.047,62	Специјални материјали	8.000 KG	Република Естонија	Ц
13. Република Италија	1С 35; 1С 10	36.161,37	Специјални материјали; Услуга	5.000 GR; 8 KD; 44.550 KG	Република Италија; Јапан	Ц
14. Република Малта	7А002	21.150,00	Навигација и авионска електроника; Услуга	8 KD	Руска Федерација; Република Малта	В
15. Република Словачка	2В201; 2В001	380.073,60	Обрада материјала	2 KD	Република Сингапур	Ц
16. Република Словенија	1С350; 2В001; 1С002; 0С 00; 1В115	2.788.273,63	Специјални материјали; Обрада материјала; Нуклеарни материјали, постројења и опрема	4 GN; 2.135 GR; 2 KD; 355.406 KG; 16 LT; 1.736 ML	Краљевина Белгија; Република Кореја; Република Словенија; Савезна Република Немачка; Република Француска; Уједињено Краљевство	Ц; В
17. Република Француска	6D003	4.811.875,20	Сензори и ласери	1 KD	Република Француска	Ц
18. Република Хрватска	2В201; 1С350; 2В 20	422.278,50	Обрада материјала; Специјални материјали	4 KD; 920 KG	Народна Република Кина; Савезна Република Немачка	Ц
19. Република Чешка	1А007; 1С350	99.661,75	Специјални материјали	40.500 KD; 600 KG; 23 TN	Република Чешка; Република Пољска	Ц
20. Румунија	1А007; 1В234	277.286,40	Специјални материјали	101 KD	Савезна Република Немачка; Швајцарска Конфедерација	Ц
21. Руска Федерација	9А012; 1А008; 1А007; 3А231; 1С 11; 1С350	321.654,82	Ваздушни и свемирски простор и погонски системи; Специјални материјали; Електроника	30.693 KD; 220 KG; 2.736 MD; 22 TN	Руска Федерација	Ц

ДЕСТИНАЦИЈА	БРОЈ ИЗ НКЛ	ВРЕДНОСТ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ОПИС РОБЕ	КОЛИЧИНА (У ЈЕДИНИЦИ МЕРЕ)	ЗЕМЉА ПОРЕКЛА	ТИП КРАЈЊЕГ КОРИСНИКА
22. Савезна Република Немачка	1C 45; 1C350; 1C 35; 5A002; 5E002; 5D002; 0C 00; 2B 20; 0C003; 2B201; 1C450; 1C351; 1C231; 1C 23; 1A006; 1A004; 2B001; 1C230	1.898.277,85	Специјални материјали; Телекомуникације и "заштита информација"; Нуклеарни материјали, постројења и опрема; Обрада материјала	150 GR; 652 KD; 132.953 KG; 171 LT; 35 MG; 605 ML	Савезна Република Немачка; Швајцарска Конфедерација; Краљевина Шпанија; Народна Република Кина; Сједињене Америчке Државе; Држава Израел; Ирска	Ц; Д; В
23. Сједињене Америчке Државе	1A008; 1A007; 1C350; 6A003; 5A001	219.960,13	Специјални материјали; Сензори и ласери; Телекомуникације и "заштита информација"; Услуга	1 GR; 6.655 KD	Сједињене Америчке Државе; Савезна Република Немачка	Ц; Д
24. Уједињено Краљевство	6A005	137.312,40	Сензори и ласери	6 KD	Уједињено Краљевство	В
25. Швајцарска Конфедерација	9A012; 7B001; 2B201	510.319,53	Ваздушни и свемирски простор и погонски системи; Услуга; Навигација и авионска електроника; Обрада материјала	2 GN; 16 KD	Швајцарска Конфедерација; Сједињене Америчке Државе	Ц; В

УКУПНО

19.288.543,10

Одељак 12 Одбијени захтеви за извоз робе двоструке намене

Није било одбијених захтева за извоз РДН.

Одељак 13 Одбијени захтеви за увоз робе двоструке намене

Није било одбијених захтева за увоз РДН.